

Toplantı : 9

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : **1305**

Karayolları Genel Müdürlüğü 1969 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporu (Millet Meclisi 1/137; Cumhuriyet Senatosu 1/1030)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 911/9856

15 . 12 . 1969

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 9 . 12 . 1969 tarihinde kararlaştırılan «Karayolları Genel Müdürlüğü 1969 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

G E R E K Ç E

AID 277. H. 044 \$. 18 100 000 lık kredi tahtında satın alınması kararlaştırılan ve 65-0801-2, 65-0801-3, 65-0801-4, 65-0801-5, 65-0801-6 sipariş dosyaları muhtevasına giren çeşitli tekerlekli araçların temini ve teslimi hususunda Karayolları Genel Müdürlüğü ile Chrysler International S.A.P.O. Box 317.68 Knightsbridge London S.W. I/England arasında 12 şer ay vâdeli 5 ayrı mukavele aktedilmişti.

Sözü geçen mukavelelere mevzu teşkil eden çeşitli vasıtalar CKD (Parça halinde) İstanbul - Derince'ye indirilecek gümrük işlemleri tamamlandıktan sonra montajları yapılmak üzere Chrysler Sanayi A.Ş. nin Gebze'deki Antrepolarına devredilecek ve montajları tamamlandıktan sonra Kartal - Maltepe'deki Karayolları Makina ve İmal Grup Şefliğine teslim edilecekti.

Siparişe bağlanan bu vasıtalar için Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından toplam olarak Chrysler International S.A./London'a yabancı para ile \$ 2 879 349,24, Chrysler Sanayi A.Ş. ne montaj için mahallî para ile Tl. 18 556 769,92 Citasad, kamyon ve parça LMD. Şt. ne komisyon için Tl. 382 860 ödenmesi icabediyordu.

Mukavele şartlarına göre Karayolları Genel Müdürlüğü en geç 31 . 12 . 1965 tarihinde Chrysler International S.A. lehine lüzumlu akreditifleri tesis edecek ve tesis edilen akreditiflerin muhabir banka, Irving Trust Co, tarafından leh tara tebliğ tarihi mukavelenin başlangıç tarihi olacaktı. Mukavelenin başlangıç tarihinin 31 . 12 . 1965 den evvel olmasını temin bakımından hemen harekete geçilmiş ve Chrysler International S.A./London lehine aşağıdaki referansları verilen;

65.0810-2/	DLF	52278-4024,	FAS. N.Y.	\$	520.107,60
65.0801-3/	DLF	52277-4023,	FAS. N.Y.	\$	126.366,64
65.0801-4/	DLF	52276-4022,	FAS. N.Y.	\$	42.733,44
65.0801-5/	DLF	52275-4021,	FAS. N.Y.	\$	1840.041,56
65.0801-6/	DLF	32274-4020,	FAS. N.Y.	\$	350.100,-lık

akreditifler 6 . 11 . 1965 te tesis edilmiş ve muhabir banka tarafından Chrysler International Ş.A. ya 16 . 11 . 1965 te tebliğ edilmiştir.

Bu duruma göre mukavelelerin başlangıç tarihinin 16 . 11 . 1965 ve bitim tarihinin ise 16 . 11 . 1966 olması icabetmekte idi. Ancak, Chrysler International S.A. kendisine tebliğ edilen akreditif şartlarına karşılık olarak 8 . 12 . 1965 tarihli tel yazularıyla malzeme tarifi, boşaltma lımanı, muayene raporu, konşimento ve teminat gibi mevzular üzerinde bazı değişiklikler talebetmiş ve Karayolları Genel Müdürlüğüne bu talepleri tetkik edilerek kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü Türkiye Öğretmenler Bankası aracılığı ile T. C. Merkez Bankasına intikal ettirilen 14 . 12 . 1965, 10298 sayılı Akreditif Değişiklik Talimatı, 23 . 12 . 1965 te ve sonradan yapılan teminatla ilgili değişiklik talimatı ise 11 . 1 . 1966 da muhabir banka tarafından Chrysler International S. A./London adresine postalanmıştır.

Bu suretle; Chrysler International S. A./London lehine tesis olunan bütün akreditifler ıslah edilmiş ve kabule şayan bir duruma gelmiş olmakla son tadilatın lehtara tebliğ edilmek üzere muhabir banka tarafından postalandığı 11 . 1 . 1966 nın 7 gün ilerisi olan 18 . 1 . 1966 tarihi mukavelelerin başlangıç tarihi olarak itibar edilmiştir (AND. 15. Mad.)

Mukavelelerin başlangıç tarihi bakımından yukarıda varılan sonuca göre mukavelelere ekli idari şartnamenin 5 ne maddesinin 3 neü fıkrasına göre Chrysler International S. A./London'un 65 - 0801 - 2, 65 - 0801 - 3, 65 - 0801 - 4, 65 - 0801 - 5, 65 - 0801 - 6 sipariş dosyaları muhtevasına giren montajı yapılmış vasıtalarından 18 . 1 . 1967 den sonra yaptığı teslimatta geç kaldığı süre kadar gecikme cezası ödenmesi icabetmiştir.

Chrysler International S. A. nın mukavele bitim tarihi olarak alınan 18 . 1 . 1967 ye göre teslimat tablosu aşağıda detayları verilen şekilde idi:

Sipariş No:	Vasıta miktarı	Cezasız teslimat	Cezalı teslimat	Ceza tutarı
65 - 0801 - 2	402	311	91	\$2.278,98
65 - 0801 - 3	52	—	52	\$5.352,93
65 - 0801 - 4	24	—	24	\$2.849,78
65 - 0801 - 5	796	708	88	\$4.213,44
65 - 0801 - 6	144	80	64	\$10.699,29
Toplam	1 418	1 099	319	\$25.904,42

Ve Chrysler Sanayi A. Ş. ne montajları tamamlandıktan sonra yapılan teslimat için mahallî para ile TL. (15 662 155,40) ödenmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü tesbit edilen gecikme cezası miktarının biran evvel sonuca bağlanması maksadiyle hemen harekete geçmiş ve 7 . 12 . 1967 gün 22686 sayılı yazularıyla firmadan yetkili bir temsilci istemişse de gelen temsilci yetkili olmadığını beyan etmiş ve cezai durumda mutabakat sağlamak mümkün olamamıştır. Durum Karayolları Genel Müdürlüğüne 27 . 12 . 1967 gün ve 24 - 23834 sayılı yazıyla tekit edilmiş ve firma yetkilileri ile temas ancak 25 . 1 . 1968 tarihinde mümkün olabilmıştır. Yapılan toplantıda firma yetkilileri mukavelelerin başlangıç tarihinin 3 . 3 . 1966 olması üzerinde ısrar ettiklerinden bir neticeye ulaşamamıştır.

Chrysler International S. A. nın yetkili temsilcileri ile ikinci defa temas ancak 21 . 3 . 1968 tarihinde sağlanabilmiştir. Bu tarihte yetkili temsilciler mukavelelerin başlangıç tarihi olarak Karayolları Genel Müdürlüğünce evvelce tesbit edilen 18 . 1 . 1966 tarihi üzerinde mutabakatlarını bildirmişlerdir.

Karayolları Genel Müdürlüğünce mütaaddit yazılarla firmadan, alacaklarının tahakkuka bağlanabilmesi için, gecikme cezası olarak tesbit edilen (\$ 25 904,42) in çek olarak gönderilmesini talep etmiş ve firma 25 . 3 . 1968 tarihli cevabi yazısında tesbit edilen cezanın kabul edildiğini ve tazminatın ödenmesi için harekete geçildiğini bildirmiş ve (\$ 25 904,42) lık çeki 29 . 3 . 1968 tarihinde göndermiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü firma alacağının bir an evvel ödenmesi maksadıyla yaptığı birçok teşebbüslere rağmen, firma ile uzun müddet gerekli temas sağlanamamış olması; bilâhara cezai durumun tâyininde mukavelelerin başlangıç tarihi üzerinde firma temsilcilerinin ısrarı ve malî yıl geçtikten sonra cezanın kabulü dolayısıyla iş askıda kalmış, bu suretle bakiye firma alacağı (2 894 614,52) lira 1967 malî yılı içinde ödenemiyerek düyuna kalmıştır.

Mevzuubahis meblâğın (996 964,92) lirası hizmetin ifa edildiği malî yılı ilgili tertibinde (Karayolları Genel Müdürlüğü 1967 yılı Bütçesinin 23.000 makina, teçhizat ve taşıt alımları ve onarımları) bu miktarda bakiye bulunması sebebiyle 1968 malî yılında 23.541 nei maddeden 36.300 geçen yıllar borçları maddesine sağlanan aktarma ile ödenmiş, (1 897 649,60) lirası ise mezkûr hizmet yılı tertibinde bakiye bulunmadığı için karşılıksız borç durumuna düşmüştür.

(1 897 649,60) liranın ödenebilmesi için Karayolları Genel Müdürlüğünün 1969 malî yılı Bütçesi 23.000 (Makina, teçhizat ve taşıt alımları ve onarımları) bölümünün 23.561 nei (Makina, teçhizat alımları ve büyük onarımları) maddesinden (1 897 650) lira düşülerek, aynı genel müdürlük bütçesinin (A/3) işaretli cetvelinin 36.000 nei (Borç ödemeleri bölümünde yeniden açılacak 36.350 nei (Geçen ve eski yıllar karşılıksız borçları «Bu ödenekten harcandıktan kısmını ertesi yıla devren ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.») maddesine olağanüstü ödenek olarak aktarılması ihtiyacı duyulmuştur.

Bütçe Karma Komisyonu raporu

T.B. M. M.

Bütçe Karma Komisyonu

Esas No: 1/137

Karar No: 7

19 . 12 . 1969

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Tetkiki hususu komisyonumuza havale buyurulan (Karayolları Genel Müdürlüğü 1969 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı), ilgili bakanlık temsilcilerinin de katıldıkları oturumda görüşüldü;

Karayolları Genel Müdürlüğünün çeşitli tekerlekli araç ihtiyacını karşılamak üzere «Chrysler International» firması arasında akdedilen \$ 18 100 000 lık mukavele şartlarına göre söz konusu Genel Müdürlük en geç 31 . 12 . 1965 tarihinde firma lehine lüzumlu akreditifleri tesis edecek ve bu tarih mukavelelerin başlangıç tarihi olacaktır. Ancak bazı zaruretler nedeni ile bu tarih 18 . 1 . 1966 olarak tesbit edilmiş, mukavelelerin başlangıç tarihi bakımından mukavelelere bağlı idari şartnamenin ilgili maddeleri uyarınca bir gecikme cezası ödenmesi icabetmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü, firma alacağının bir an evvel ödenmesi maksadı ile bir çok teşebbüslerde bulunmuş ise de, firma temsilcilerinin mukavelelerin başlangıç tarihi üzerindeki ısrarı ve malî yıl geçtikten sonra cezanın kabulü dolayısıyla sonuca varılamamış bu nedenle bakiye firma alacağı olan 2 894 614,52 lira düyuna kalmıştır. Bu meblâğın 996 964,92 lirası 1968 yılında 23.541 Maddeden 36.300 geçen yıllar borçları maddesine sağlanan aktarma ile ödenmiş, baki-

yesi ise, hizmet yılı tertibinde bakiye bulunmadığı için karşılıksız borç durumuna düşmüştür.

Tasarı, bu bakiye 1 897 649,60 liranın ödenebilmesini teminen Karayolları Genel Müdürlüğü 1969 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/2) ve (A/3) işaretli cetveller arasında bir aktarma yapılmasını öngörmektedir.

Yukarıda mâruz hususlar muvacehesinde komisyonumuz tasarıyı aynen kabul etmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan Sakarya <i>N. Bayar</i>	Başkan V. Aydın <i>İ. C. Ege</i>	Sözcü Ankara <i>M. K. Yılmaz</i>	Kâtip Erzurum <i>R. Danışman</i>
Adana M. K. Küçüktepepınar İmzada bulunamadı.	Afyon K. H. Dinçer İmzada bulunamadı.	Ankara <i>Y. Köker</i>	Ankara <i>H. T. Tokar</i>
Ankara A. Yalçın İmzada bulunamadı.	Ankara <i>İ. Yetiş</i>	Aydın <i>M. K. Yılmaz</i>	Bolu <i>H. İ. Cop</i>
Bolu K. Demir İmzada bulunamadı.	Burdur N. Yavuzkan İmzada bulunamadı.	Cumhurbaşkanınca S. Ü. R. Üner İmzada bulunamadı.	Çorum <i>A. Topçubaşı</i>
Edirne <i>M. N. Ergeneli</i> Hatay <i>H. Özkan</i>	Edirne <i>M. Harmancıoğlu</i> İçel <i>C. Okyayuz</i>	Elâzığ <i>Ö. F. Sanaç</i> İstanbul O. C. Fersoy İmzada bulunamadı.	Eskişehir <i>M. İ. Anđı</i> İstanbul <i>L. Yurdođlu</i>
İzmir <i>M. Akan</i>	İzmir <i>C. Karagözođlu</i>	İzmir T. Orhon İmzada bulunamadı.	Kars <i>K. Okyay</i>
Kastamonu <i>H. Tosyalı</i>	Konya <i>O. N. Canpolat</i>	Kütahya <i>İ. E. Erdinç</i>	Malatya N. Akyurt İmzada bulunamadı.
Manisa <i>O. Karaosmanođlu</i>	Manisa H. Okçu İmzada bulunamadı.	Maras <i>A. İmamođlu</i>	Maras <i>A. Karaküçük</i>
Muđla <i>M. Akarca</i>	Ordu <i>K. Şensoy</i>	Rize <i>E. Y. Akçal</i>	Sivas <i>M. Timisi</i>
Tabii Üye <i>S. Özgür</i>	Tokat <i>İ. H. Balcı</i>	Trabzon <i>A. Ş. Ađanođlu</i>	Trabzon A. R. Uzuner İmzada bulunamadı.
Uşak <i>M. F. Atayurt</i>	Uşak <i>O. Dengiz</i>	Urfa <i>İ. E. Karakapıcı</i>	Zonguldak S. T. Müftüođlu İmzada bulunamadı.

Zonguldak
K. Nedimođlu

HÜKÜMET TASARISI

Karayolları Genel Müdürlüğü 1969 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Karayolları Genel Müdürlüğü 1969 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/2) işaretli cetvelin 23.000 nci (Makina, teçhizat ve taşıt alımları ve onarımları) bölümününün 23.561 nci (Makina, teçhizat alımları ve büyük onarımları) maddesinden (1 897 650) lira düşülerek, aynı genel müdürlük bütçesinin (A/3) işaretli cetvelininin 36.000 nci (Borç ödemeleri) bölümünde yeniden açılan 36.350 nci (Geçen ve eski yıllar karşılıksız borçları «Bu ödenekten harcanmıyan kısmını ertesi yıla devren ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.») maddesine olağanüstü ödenek olarak aktarılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye ve Bayındırlık Bakanları yürütür.

9 . 12 . 1969

Başbakanı	Devlet Bakanı
<i>S. Demirel</i>	<i>R. Sezgin</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>H. Atabeyli</i>	<i>G. Titrek</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>T. Bilgin</i>	<i>Y. Z. Önder</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>A. Topaloğlu</i>	<i>H. Menteseoğlu</i>
Dışişleri Bakanı V.	Maliye Bakanı
<i>R. Sezgin</i>	<i>M. Erez</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>O. Oğuz</i>	<i>T. Gülez</i>
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı
<i>A. Dalı</i>	<i>V. Â. Özkan</i>

BÜTÇE KARMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Karayolları Genel Müdürlüğü 1969 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarınının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarınının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarınının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Güm. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>A. İ. Birincioğlu</i>	<i>İ. Ertem</i>
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
<i>N. Mentese</i>	<i>S. Öztürk</i>
Sanayi Bakanı	En. ve Ta. Kay. Bakanı
<i>S. Kılıç</i>	<i>S. O. Avcı</i>
Turizm ve Ta. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı
<i>N. Cevheri</i>	<i>II. Nakiboğlu</i>
Köy İşleri Bakanı	Orman Bakanı
<i>T. Kapanlı</i>	<i>H. Özalp</i>
Gençlik ve Spor Bakanı	
<i>İ. Sezgin</i>	